

Ваш избирательный участок №
Суршанбаева 138, шағын ауданы

З.М. БАЗАРБАЕВА

СЕГМЕНТТІ ЖӘНЕ СУПЕРСЕГМЕНТТІ ФОНЕТИКА МӘСЕЛЕЛЕРІ

ПРОБЛЕМЫ СЕГМЕНТНОЙ И СУПЕРСЕГМЕНТНОЙ ФОНЕТИКИ

Алматы 2016

І
:
І
)
І
,
І
:
і
і
л
л
н
к
н
і,
і,
е
н
п
і-
н
С

ӘОЖ 81'34 (035.3)
КБЖ 81.2-1
Б 16

Жауапты редактор:

К. Хусайын – филология ғылымдарының докторы, профессор

Рецензенттер:

Т. Жанұзақов – филология ғылымдарының докторы, профессор

А. Жүнісбек – филология ғылымдарының докторы, профессор

Базарбаева З.М.

Б 16 **Сегментті және суперсегментті фонетика мәселелері-Проблемы сегментной и суперсегментной фонетики/З.Базарбаева.** – Алматы: А.Байтұрсынұлы атындағы Тіл білімі институты, 2016. – 748 б.

ISBN 978-601-7293-37-6

Бұл еңбек қазақ тіл білімінің жаңа бағыттары: интонология мен фонологияға арналған. Эксперименттік талдау негізінде алғаш рет қазақ тіл білімінде интонацияның теориясы жасалды. Интонацияның бірліктері, қызметі, компоненттері, семантика мен синтаксиске қатысы, интономалардың сөйлемдердің құрылымдық-коммуникативтік түрлеріндегі көріністері, сөз ағымының просодикалық ерекшеліктері, мәтін интонациясының прагмалингвистикалық аспектісі, поэтикалық сөздің интонациялық өзгешеліктері және оның лингвомәдени сипаты зерттеліп анықталады. Қазақ фонологиясының негізгі ұғымдары, фонологиялық мектептер, диахрондық фонологияның типологиялық құбылыстары, еуразия кеңістігінде силлабема теориясының тарихи негіздері деген проблемалары алғаш рет қазақ тілтанымында қарастырылады. Сонымен бірге белгілі лингвист-ғалымдардың ғылыми мұрасына талдау жасалған. Кітаптың соңында қазақ тілін үйреніп жүрген оқырман қауымға арналған қазақша-орысша сөздік-анықтамалық берілген. Үш тілде (қазақ, орыс, ағылшын) жазылған монография филолог-ғалымдарға, ізденушілерге, PhD докторанттарға, жоғары оқу орындарының оқытушылары мен магистранттарға арналған.

Книга посвящена новым направлениям казахского языкознания: интонологии и фонологии. На основе результатов экспериментальных данных впервые в казахском языкознании разработана теория интонации. Исследуются и выявляются единицы, функции, компоненты интонации, ее отношение к семантике и синтаксису, реализация интоном в различных структурно-коммуникативных типах высказываний, просодические характеристики речевого потока, прагмалингвистический аспект интонации текста, интонация поэтической речи с описанием лингвокультурологических особенностей. Впервые в языкознании рассматриваются основные понятия казахской фонологии, фонологические школы, типологические процессы диахронической фонологии, исторические основы теории силлабема в евразийском пространстве. Кроме того, в монографии анализируется научное наследие известных ученых-лингвистов. В конце книги дан казахско-русский словарь-справочник для широкого круга читателей, изучающих казахский язык. Написанная на трех языках (казахском, русском и английском) монография предназначена для ученых-филологов, соискателей, PhD докторантов, преподавателей и магистрантов высших учебных заведений.

ӘОЖ 81'34 (035.3)
КБЖ 81.2-1

ISBN 978-601-7293-37-6

© Базарбаева З.М., 2016

МАЗМҰНЫ

АЛҒЫ СӨЗ	3
1 ИНТОНОЛОГИЯ	9
2 ФОНОЛОГИЯ	235
3 МАҚАЛАЛАР	317
4 ТҰЛҒАЛАР	451
5 КАЗАХСКО-РУССКИЙ СЛОВАРЬ-СПРАВОЧНИК ДЛЯ ШИРОКОГО КРУГА ЧИТАТЕЛЕЙ	605

З.М. БАЗАРБАЕВА

**СЕГМЕНТТІ ЖӘНЕ СУПЕРСЕГМЕНТТІ
ФОНЕТИКА МӘСЕЛЕЛЕРІ**

**ПРОБЛЕМЫ СЕГМЕНТНОЙ И
СУПЕРСЕГМЕНТНОЙ ФОНЕТИКИ**

Тех. редакторы Б. Қосдәулетов

Теруге 28. 07. 2016 берілді.
Басуға 28. 08. 2016 қол қойылды.
Пішімі 70x100. 1/16. Офсеттік басылым.
Қаріп түрі «Times New Roman»
Шартты баспа табағы 60,75.
Таралымы 1000